

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2024. július

HÍREK

Rétihéja fészekvédelem aratásban

Bodó János természetvédelmi őr beszámolója

Június végén egy este kaptam egy telefonos értesítést, hogy egy árpa táblában aratás közben találtak egy fészket, és néhány - talán bagoly - fióka kukucskál ki belőle. Kimenni már nem tudtam aznap a fészkekhez, de egyből arra gondoltam, hogy a gabonátáblákban szoktak rétihéjék költeni, és az ő fiókáikat (néha még a kifejlett madarakat is) szokták bagolynak mondani.

Másnap reggel, amikor a helyszínre értünk, egyből feltűnt a környéken az egyik szülő, egy barna rétihéja tojó. Aztán a fészkekhez mentünk, és megláttuk a négy kis fehér, még többnyire pihés rétihéja fiókát!

Jött az egyeztetés, telefonálgatás, hogy mi legyen velük. Végül arra jutottunk, hogy az MME (Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület) hamvas rétihéja védelmi programját alapul véve mi is megpróbálkozunk kerítéssel védeni a fiókákat.

Néhány karóval, egy 15 méteres tyúkhálóval, és két-három órás munkával el is készült a kerítés. Nem maradt más hátra, mint a megfigyelés, és a reménykedés!

Az elkerítésre ilyenkor azért van szükség, mert aratás után a róka, a sakál, és az egyéb ragadozók szívesen kutatják át a fennmaradt foltokat, ugyanis még ha fészekalj nincs is, gyakran bújik meg bennük bármiféle zsákmánynak való.

Némi kétség élt bennem, hogy ez a gyenge kerítés megfelelő lesz-e, de a végére bebizonyosodott, hogy elég volt „távoltartásképpen” az esetleges támadók ellen.

A fiókák nagyon gyorsan nőttek, és szinte észre sem vettem, hogy elment két hét, mire már csak két fióka maradt a fészek körül. Utolsó ellenőrzésem során, amikor közel mentem az immár egyedül maradt fiókához, az is kirepült.

Külön öröm ebben a történetben, hogy a tulajdonos vette a fáradságot, megkeresett minket, és nem volt kérdés számára a néhány négyzetméter árpa fennhagyása sem a fiókák érdekében. Az elkerítés ideje alatt végig kapcsolatban maradtunk, és több alkalommal örömmel mesélte, hogy látta, amint a szülők jártak etetni a fiókákat! Köszönjük ezt a jó hozzáállást, a magunk és a természet nevében is!

Újabb ritka kóborló madárfaj a dávodi Földvári-tónál

Egy berki nádiposzáta (*Acrocephalus dumetorum*) egyedét sikerült befogni és meggyűrűzni a Dávodi Madárgyűrűző Állomáson július 15-én. Az öreg hím példány a nyári-őszi vonuláskutatás első napján már a hajnali hálóellenőrzéskor megörvendeztette a szakembereket. Alapos dokumentálás és számos biometria adat felvételét követően újra szabadon szárnyalhatott.

A berki nádiposzáta rendkívül ritka kóborló Magyarországon, a mostani mindössze a 8. hazai adata a fajnak. Skandináviától és a balti államoktól Oroszországon át Közép-Szibériáig

fészkel. Telelőterülete Ázsiában, India déli részén és Srí Lanka szigetén van. A Dávodi Madárgyűrűző Állomást a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Gébics Természetvédelmi Egyesület, valamint az MME Bács-Kiskun megyei helyi csoportja működteti.

(Szöveg és fotó: Mórocz Attila természetvédelmi őr)

Július közepén repültek ki az első bakcsó fiókák a Pacsmagi-tavak Természetvédelmi Területen

A bakcsó (*Nycticorax nycticorax*) a kisebb termetű gémfélék közé tartozik, jellegzetes gubbasztó testtartása miatt még valós méreténél is kisebbnek tűnik. Bujkáló természetű, szürkület idején lesz aktív, erre utal tudományos elnevezése is, amely „éjszakai hollót” jelent. Népi neve vakvarjú, amely nem a látására, hanem éjszaka repülve kiadott jellegzetes „kvak-kvak” hangjára utal.

Hazai gémfélék közül a bakcsó korán fészkel, a nagy kócsag és a szürke gém után települ be a vegyes gémtelep kolóniákba. Fákon, bokrokon és nádasban is megtelepedhet. A fészket a tojó építi a hím által összehordott gallyakból, és rendszeresen visszatér az előző évi fészkébe, amelyet évről évre bővít. A bakcsó évente egyszer költ április végétől augusztus közepéig, laza szerkezetű fészkébe 3-5 tojást rak. A fiókák egy hónapos korukban hagyják el a fészket, ilyenkor kimásznak az ágak közé, de hat hetes korukig nem tudnak repülni. A fiókákat mindkét szülő eteti. A fiatal bakcsók tollazata barna, vajszerű pettyes tollvégekkel, mely nagyban különbözik a fekete-fehér felnőttekétől.

A bakcsó bár társas lény, inkább magányosan vadászik. Főként halakat, békákat, vízirovarokat és kisebb emlősöket fogyaszt. Vonuló madár, március-április táján érkezik vissza afrikai telelőterületeiről, őszi vonulása szeptemberben kezdődik, de az időjárás függvényében ez el is húzódhat.

A bakcsó elterjedési területe hatalmas, mégis a regionális populációik nagy vizes élőhelyektől való függése miatt, világ- és európai állománya is csökken. Magyarországon évenként ingadozó a létszáma. A Pacsmagi-tavak Természetvédelmi Területen kisebb állománya égerligetben költ. Itt az elsődleges természetvédelmi feladat a gémtelep és a táplálkozó terület zavartalanságának biztosítása. A bakcsó hazánkban fokozottan védett madár, természetvédelmi értéke 100 000 Ft.

(Szöveg és fotó: Kováts László természetvédelmi őr)

Löszgyepek nyári virága: a budai imola

A löszgyepek kontinentális jellegű, szubendemikus, humuszban általában gazdag talajon kialakuló, növény és állatfajokban gazdag zárt száraz gyep.

A löszgyepek egykor hazánkban hatalmas kiterjedésűek voltak, napjainkban viszont csak kis maradványfoltok léteznek, eredeti termőhelyeit jórészt felszántották. Állományaik több helyen másodlagosak, bár gyakran ezek is többszáz évesek, melyek szántóföldi gazdálkodásra alkalmatlan völgyek meredek oldalain, kiirtott erdők helyén, vagy utak mentén, kunhalmokon regenerálódtak. A Tolnai-Hegyháton még több ilyen, extenzíven kezelt értékes löszgyepállományt találunk.

A löszgyepek, vagy löszpusztarétek maradványai a biológiai sokféleség szigetei, melyek számos védett növényfaj utolsó élőhelyei. Ezek közé sorolandó a májustól-október végéig virágzó budai imola (*Centaurea sadleriana*) pannóniai szubendemikus növényfajunk is. A beporzó rovarok által kedvelt lilás fészekvirágzata ovális vagy gömbös, 15-18 mm széles. Termése szél által terjedő bóbitás kaszattermés. Több hasonló faj létezik, és köztük gyakori a hibridizáció is. A budai imolát legkönnyebben bimbós állapotban lehet felismerni, mivel a bimbók csúcsai jellegzetesen csontfehérek. A faj kicsi világpopulációja, amely csak Magyarországra és határvidékére terjed ki, illetve élőhelyének zsugorodása miatt természetvédelmi helyzete veszélyeztetett, ezért védelmet érdemel.

A budai imola hazánkban 1993 óta védett, természetvédelmi értéke 5000 Ft.

Érdemes tudni: A löszgyepek természetvédelmi jelentősége

A löszgyepek, vagy más néven löszpuszták, olyan füves területek, amelyek lösztalajon alakulnak ki. Ezek a területek jelentős természetvédelmi értéket képviselnek, számos okból kifolyólag:

Biológiai sokféleség: A löszgyepek rendkívül gazdagok növény- és állatfajokban. Olyan ritka és védett növényfajok is megtalálhatók itt, amelyek más élőhelyeken nem fordulnak elő. Például a magyar löszgyepeken él a tarka sáfrány (*Crocus reticulatus*) és a magyar kökörtin (*Pulsatilla pratensis* ssp. *hungarica*).

Speciális élőhelyek: A löszgyepek olyan speciális élőhelyeket kínálnak, amelyek bizonyos növény- és állatfajok számára létfontosságúak. Ezért ezek a területek kulcsszerepet játszanak az ilyen fajok megőrzésében.

Ökológiai szolgáltatások: A löszgyepek hozzájárulnak a talajvédelmi és vízmegtartó képesség növeléséhez. A gyepek borítás segít megelőzni a talajeróziót, és támogatja a talaj nedvességtartalmának megőrzését.

Genetikai diverzitás: A löszgyepek egyedülálló genetikai forrásokat őriznek, amelyek fontosak lehetnek a mezőgazdasági növények és állatok nemesítése szempontjából is.

Kulturális és esztétikai érték: Ezek a területek nemcsak ökológiai, hanem kulturális szempontból is értékesek. A löszgyepek hagyományos gazdálkodási módszerekkel történő fenntartása és kezelése fontos része lehet a helyi kultúrának és örökségnek.

Klímaváltozással szembeni ellenállóképesség: A változatos növényzet és a természetes talajvédelmi mechanizmusok révén a löszgyepek képesek jobban ellenállni a klímaváltozás hatásainak, mint sok más ökoszisztéma.

A löszgyepek megőrzése és védelme tehát kulcsfontosságú a biodiverzitás fenntartása, az ökológiai egyensúly megőrzése, valamint a helyi közösségek kulturális örökségének megőrzése szempontjából.

(Szöveg és fotó: Kováts László természetvédelmi őr)

Halljuk, de ritkán látjuk: az óriás énekeskabóca

Az óriás énekeskabóca (*Tibicina haematodes*) nagy termetű és zömök rovar, amelynek testhossza akár a 40 mm-t is elérheti. Bár mérete lenyűgöző, rendkívül nehezen észrevehető a fák lombjai között.

Átlátszó szárnyainak erezete feltűnően narancssárgás-vöröses, ami különleges megjelenést kölcsönöz neki. A faj nevét a hímek hangadásra való képességéről kapta. A potroh első szelvényében található kitinlemez segítségével keltik éneküket, amely messzire elhallatszik, és a nőstényeket csábítja a pázásra. A hímek július és augusztus hónapokban énekelnek, általában a fák koronájának és lombzatának felső részén. A hívó dalok más hímeket is vonzanak, amelyek összegyűlve énekkart alkotnak. Az imágók élete rövid, mindössze néhány hétig tart. Ez idő alatt párosodnak, és a nőstények lerakják petéiket

különböző fás szárú növények vékony ágaiba. A lárvák a földben élnek és fejlődnek, amely akár több évig is eltarthat. Ezek a lárvák kizárólag növényi nedvekkel táplálkoznak, amelyeket gazdanövényeikből szűrő-szívó szájszervükön keresztül vonnak ki. Az óriás énekeskabóca melegkedvelő, mediterrán jellegű élőhelyeket részesít előnyben, többnyire domb- és hegyvidéki erdőkben telepszik meg, de szőlőkben és kertekben is előfordul. Az emberek érdeklődését már régóta felkeltette ez a rovar. Énekük és nagy termetük miatt az ókorban is ismerték őket, sőt, a kabócák lárvái kedvelt csemegének számítottak az ókori Rómában.

Az óriás énekeskabóca hazánkban 1993 óta védett, természetvédelmi értéke 5000 Ft.

(Szöveg és fotó: Kováts László természetvédelmi őr)

Egyházi vezető látogatása a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen

Július 2-án dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek tette tiszteletét a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen. Látogatása legfőbb célja a IV. számú tömegsír feltárási munkálatainak megtekintése volt, valamint tájékoztatást kapott a Mohács500 program keretében elvégzett feladatokról.

Dr. Bertók Gábor, a Janus Pannonius Múzeum igazgatója tájékoztatta az érsek atyát a feltárási folyamatáról, és hogy mi a feladata a régészeknek ebben az összetett feltárási munkában. Dr. Pálfi György antropológus, a Szegedi Tudományegyetem Embertani Tanszékének vezetője elmondta, hogy a tömegsírból kiemelt csontvázak Szegedre, az egyetemre kerülnek, ahol alapos antropológiai vizsgálaton esnek át. A kutatás célja, hogy minél részletesebb információt kapjunk a csatában résztvevőkről. Varga Zsolt természetvédelmi őrszolgálatvezető ismertette az érsek atyával, hogy a feltárási végső célja a kutatási eredmények mellett, hogy a csatában elhunyt katonák földi maradványait 2026-ban, a csata 500. évfordulóján, őket megillető keresztény végtisztesség mellett temessék el.

(Szöveg és fotó: Varga Zsolt, őrszolgálat-vezető)

Poszméh Monitoring Program a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság területén

A virágos növények terjedését és sokszínűségének kialakulását közel 100 millió éve, a kréta időszakban is a rovarok beporzó tevékenysége segítette. A rovarok és a virágos növények ez idő alatti közös fejlődése tette lehetővé az emberiség közel 30%-ának táplálékul szolgáló, kimagasló tápértékkel bíró növények termesztését.

A beporzást igénylő növények (gyümölcsök, bogycsok, hüvelyesek, napraforgó, repce, stb.) rohamos területi növekedése mellett a rovarbeporzók (legyek, méhek, poszméhek, lepkék, stb.) száma évtizedek óta jelentősen és rohamosan csökken a világ számos, így Európa és hazánk mezőgazdasági és természetes élőhelyén. A méhpopulációk fogyatkozásának legfontosabb oka valószínűleg a mezőgazdasági tájak egyre intenzívebb használata, a beporzók természetes élőhelyeinek csökkenése, illetve a szaporodási ciklusukhoz nem illeszkedő gazdálkodás (kaszálás, legeltetés) folytatása.

A méhek létfontosságú beporzási szolgáltatásokat nyújtanak a legtöbb virágzó növény számára, mind a természetes, mind a mezőgazdasági rendszerekben. Sajnos mind az őshonos, mind a kezelt méhpopulációk csökkenése egyre jobban fenyegeti a növények és a haszonnövények fennmaradását.

A kutatások kimutatták, hogy a tenyésztett mézelő méhekre, mint egyetlen beporzó fajra támaszkodni az élelmiszertermelésben nemcsak kockázatos, de egyre inkább nem is hatékony, mivel számos növény esetében a sikeres beporzás egyértelműen növekszik a vadméhek tevékenységének következtében. Ez arra utal, hogy a vadméhek kompenzálhatják a mézelő méhek folyamatos veszteségét, de a mézelő méhek nem helyettesíthetik a vadméhek szerepét.

A beporzó rovarok közül a lepkék után világszerte talán a legnagyobb figyelem a poszméhek irányul, elsősorban színes megjelenésük és a virágos mezőkhöz kötődésük miatt. A poszméhek világgállománya a beporzó rovarokon belül vizsgálva is, egyes régiókban kritikus csökkenést mutat.

Ezen csökkenés egyik legfontosabb oka az intenzív vegyszerek, rovarölő és gombaölő szerek jelentős használata, amely hozzájárul a méhek létszámának csökkenéséhez. Még a méhek számára általában biztonságosnak tartott gombaölő szerekről is kimutatták, hogy megzavarják a mézelő méhek fejlődését és a poszméhek viselkedését. A poszméhek kolóniái ugyanis kevesebb munkást termelnek, kevesebb méhbiomasszát hoznak létre, és kisebb anyakirálynőkkel rendelkeznek a gombaölő szerrel való érintkezést követően. Ez azért is végzetes, mert a poszméhek esetében csak a királynők telelnek át, és egy királynő a következő évben mindössze 50-100 példányos kolóniát hoz létre.

A poszméhek többé-kevésbé virág specialisták. Nagytestű méhek, igen hosszú nyelvük van, tavasszal elsősorban a pillangósok (zsályák, gyűszűvirág, ínfű, sisakvirág, zanótok, herefélék, stb.), míg nyár végén és ősszel a fészkesek (aszatok, bogáncsok) beporzásában van jelentős szerepük. Ezért a természetes, természetközeli gyepek érzékeny indikátorfajai. Életciklusuk miatt a gyepek kétszikű virágkészletének tavaszi és nyárvégi, őszi erőforrásaira is szükségük van. Tavasszal, nyár elején a kolóniák kialakításához, míg nyár végén a hímek felneveléséhez, ősszel pedig a megtermékenyített fiatal királynők teleléséhez létfontosságú táplálékforrásokra kell támaszkodniuk.

Hazánkban 29 poszméh faj él, több mint a fele ritkának számít. Sok faj elterjedéséről, állomány nagyságáról szinte alig van információnk. Egy terület fajösszetétele hűen tükrözi az élőhely ökológiai állapotát, aminek ismerete fontos lehet pl. a természetvédelmi kezelések tervezése során is. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ezért működteti a Poszméh Monitoring Programot (PMP). A monitoring adatgyűjtés a méheknek az élőhelyükön történő lefényképezését jelenti. Egy kép elkészítésével keletkezik egy előfordulási adat. Az elkészített kép a PMP adatbázisába kerül, és az így kapott információk hozzásegítenek az élőhelyük valamint az egyes fajok védelméhez.

FELHÍVÁSOK

Vegyen részt Ön is a poszméhek felmérésében!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságán zajló Poszméh Monitoring Programhoz kapcsolódóan idén is nyereményjátékkal egybekötött akciót hirdetünk meg, amelyben minden természetkedvelő, természetjáró ember részt vehet, poszméhekről készült képek beküldésével. Az akció célja, hogy a beérkező adatok segítségével minél alaposabban megismerhető legyen az állomány létszáma, elterjedése.

Adatgyűjtési (fotózási) útmutató:

Kérünk mindenkit, hogy a poszméheket természetes élőhelyükön fotózzák le és egy jobb kép készítése reményében se fogják be az egyedeket!

A képeket a poszmeh@ddnp.hu e-mail címre kérjük küldeni. Egy példányról maximum 4 képet lehet feltölteni, képenként maximum 1 MB méretben.

A fényképek mellé kérjük az elkészítő nevét, az e-mail címét, a helyszín gps koordinátáját, a dátumot és a település nevét mellékelni. Amennyiben nincs lehetőség koordináta felvételére, akkor bármilyen földrajzi adatot (dűlőnév, hegy, vízfolyás neve stb.) is meg lehet adni.

Egy példányról, ha lehet, készüljön oldalról (a-b) és felülről (c) is kép. Törekedjünk, hogy a hátsó láb jó látható (d) legyen, sok fajnál ugyanis ez segíti a határozást. Ha nem sikerül minden oldalról elkészíteni a képeket, akkor is várjuk az elkészült fotókat, ha lehetséges, megpróbáljuk a fajt meghatározni!

A faj meghatározása után az eredményről visszajelzést küldünk. Márciustól október végéig keresgélhetjük a poszméheket.

A résztvevők között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság három értékes ajándécsomagját sorsoljuk ki az akció zárását követően. A játék 2024. október 31-én éjfélig tart, eddig várjuk a képeket és a hozzájuk tartozó adatokat. A sorsolás véletlenszám-generátorral történik; a megadott adatokat kizárólag a sorsolás időpontjáig tároljuk, azt követően töröljük. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatvédelmi tájékoztatója ide kattintva érhető el: www.ddnp.hu/adatvedelem.

Mintaképek

a,

b,

c,

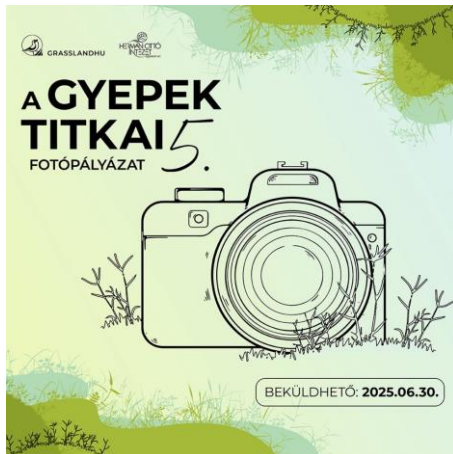
d,

A részletes pályázati felhívás elérhető honlapunkon: <https://ddnp.hu>

A gyepek titkai V. fotópályázat

A Grassland-HU LIFE integrált projekttel kapcsolatban a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnerei ötödik alkalommal hirdetik meg a gyepek élőhelyek értékeinek bemutatását, népszerűsítését célzó fotópályázatukat. A pályázat kiemelt célja, hogy felhívja a figyelmet a gyepek és élőviláguk védelmére, megőrzésük fontosságára, valamint a gyepeket fenntartható módon hasznosító, a gyepeket védő helyi emberekre. Az elmúlt években a pályázatok tematikája a gyepek élőhelyeken élő növényfajok, gerinctelen és gerinces állatfajok, valamint a gyepekhez kötődő őshonos állatfajok bemutatása volt.

A fotópályázat ötödik fordulójának célja felhívni a figyelmet a gyepek szépségére és sokszínűségére, valamint a megőrzésükhöz szükséges emberekre és helyi, hagyományos ökológiai tudásukra, így a mostani kiírásban tájképek készítése, valamint a gyepekhez kötődő pásztorélet bemutatása a pályázók feladata.

A tájképek készítése kapcsán bátorítják a pályázókat olyan, négy fotóból álló sorozatok elkészítésére is, amelyek egy gyepek élőhely évszakonként változó arcát örökítik meg. Ez alkalommal a tájban élő, a gyepeket hasznosító embert is be szeretnék mutatni a nagyközönségnek. A témának az is aktualitást ad, hogy az ENSZ 2026-ot a legelők és pásztorok nemzetközi évének nyilvánította – ehhez is kívánnak csatlakozni a szervezők a meghirdetett témával.

A pályázatok beküldésének határideje: 2025. június 30. éjfél. A pályázatra jelentkezni és fényképeket feltölteni az alábbi online felületen keresztül lehetséges: <https://www.grasslandlifeip.hu/a-gyepek-titkai>

(Forrás: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.)

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

---

50 éve történt

Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 700/1974. számú határozata értelmében létrejött a Barcsi Ósborókás Tájvédelmi Körzet. A Barcsi Borókás savanyú homoktalajon kialakult mészkérülő vegetáció, ahol a borókák között először mohák, zuzmók és magyar csenkesz jelenik meg, melyet a homokpusztagyep követ. Növényritkaságai a fekete kökörtcsin, a homoki kocsord és a homoki szalmagyopár. A lefolyástalan területein láperdők tenyésznek. A „lábaségereken” tőzegmohák és tarajos pajzsika nő. Hazánkban csak itt található királyharasztot és fűzlevelű gyöngyvesszőt. 1996-tól a teljes terület a Duna-Dráva Nemzeti Park részévé vált.

(Forrás: ddnf.hu, sorozatszerkesztő: Varga Zsolt őrszolgálat-vezető,
fotó: Kovács Attila természetvédelmi őr)

17. Ördögkatlan: a Nagyharsányi Szoborpark ismét fesztiválhelyszín

Színházi előadások, túrák, ismeretterjesztő előadás és kiállítás várja a közönséget az Ördögkatlan Fesztivál keretében a Nagyharsányi Szoborparkban július 30. és augusztus 3. között.

Szerdától szombatig minden nap 10.00 órakor indulnak az „Ördögtúrák” a Szársomlyó csúcsára a Szoborpark fogadóépületétől, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakvezetője sok érdekes információt oszt meg a résztvevőkkel.

A Szoborparkban a fesztivál időtartama alatt megtekinthető lesz Komlós Attila papírszínház kiállítása, idén is lesz idegenvezetés a szobrok között, a Magyar Nemzeti Múzeum szakemberei izgalmas előadást tartanak, az Amfiteátrumban esténként színházi előadások várják a közönséget.

Részletek a fesztivál honlapján:

Szoborpark: <https://ordogkatlan.hu/szoborpark>

Amfiteátrum: <https://ordogkatlan.hu/szoborpark--amfiteatrum>

Az időpontra meghirdetett programokra karszalaggal ingyenes a belépés. A színházi előadások sorszamosak. Az Ördögtúrák részvételi díja karszalaggal 800 Ft/fő. A fesztivál napjai alatt életkortól függetlenül egységesen kedvezményes belépés a szoborparkba fesztiválkarszalaggal: 300 Ft/fő.

Kenutúrák a Külső-Bédán – augusztusban minden szombaton

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa Tájegysége a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő vizes élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A program résztvevői 9.00 órakor találkoznak a kölkedi Fehér Gólya Múzeumnál. A kenutúra indulási helye a múzeumtól kb. 9 kilométerre helyezkedik el, ahová a résztvevők saját gépjárműveikkel jutnak el a Nemzeti Park Igazgatóság munkatársának „felvezetésével”. A kenutúrán szakvezető mutatja be a Duna egykori főágát, a Külső-Bédát. A kenutást követően a résztvevők a Fehér Gólya Múzeumban tartott tárlatvezetésen ismerkedhetnek meg a fehér gólyák életével: érdekes részleteket tudhatnak meg a fészkelési szokásaikról, táplálkozásukról, vonulásukról.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Találkozási pont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, időpont: 9.00 óra. A program időtartama: 4 óra. A részvételi díj 2-14 éves korig 2500 Ft/fő, 14 éves kor felett 3000 Ft/fő. Csak kenutúra (múzeumlátogatás nélkül): 2-14 éves korig 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett 2500 Ft/fő.

Augusztus 17-én ismét versenyeznek a pásztorkutyák Szaporcán

Az egész napos rendezvény nagyszerű lehetőséget kínál arra, hogy a nagyközönség megismerkedjen a régi pásztor-hagyományokkal, izgalmas versenyen tapasztalja meg a juhászok romantikusnak tűnő, ám valójában kemény, nagy odafigyelést és komoly szaktudást igénylő munkáját. A nap fő attrakciója során a magyar pásztorkutyák őshonos juhaink hajtásában, terelésében versenyeznek. A megmérettetésen fontos szempont, hogy a kutyák és gazdáik hogyan tudnak együttműködni, miként oldják meg a juhok végigvezetését az akadályokkal nehezített útvonalon. A kutyás események mellett a rendezvényre ellátogató vendégek változatos programokon vehetnek részt a nap folyamán. A nap programjainak részletes ismertetése a <https://ddnp.hu> honlapon a rendezvényt megelőző napokban lesz olvasható.

Augusztusi programajánló

Augusztus 2.: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról.

*Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra.
Részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

Augusztus 2.: Művészet a természetben

Az Ördögkatlan Fesztiválon minden évben lehetőség nyílik idegenvezető kalauzolásával megismerni a Szoborpark gyűjteményét. Idén is így lesz ez: egy rövid ráhangoló kiselőadást követően elindulunk egy sétára a Szoborparkban, érintve az egyes alkotói periódusok legjellemzőbb munkáit. Többek között helyet foglalunk a Szimpozion asztal körül, megtekintjük az Esőbeállót, bekukkantunk a Meditáció kertjébe és megtekintjük a Kőesést, majd felbaktatunk a panorámasétányra és a magasból tekintünk le a szobrokra, miközben „G-dúrban zúgják a fákról a kabócák, hogy láss csodát”.

*Helyszín: Nagyharsányi Szoborpark. Időpont: 17.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra.
Részvételi díj: 1000 Ft/fő, Ördögkatlan Fesztivál karszalaggal ingyenes.*

Augusztus 3., 10., 17., 24., 31.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A résztvevők először kenutúrát tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg e gyönyörű madarak életét.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Helyszín: Fehér Gólya Múzeum (Kölked). Időpont: 9.00 óra.

Program időtartama: 4 óra. Résztvételi díj: 2-14 éves korig: 2500 Ft/fő, 14 éves kor felett: 3000 Ft/fő.

Csak kenutúra (múzeumlátogatás nélkül): 2-14 éves korig: 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő.

Augusztus 10.: Révfallu túra

A túra résztvevői megismerhetik az 1990-es években elnéptelenedett, de azóta újra benépesülő Révfallut, és az ott található, búcsújáró helyként jelenleg is ismert kápolnát. Ezt követően a közelben lévő, a Dráva Baranya megyei szakaszán töltésen belül egyedülként megmaradt 140 éves kocsányos tölgyest, majd egy volt akácost, melyet az Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai tarvágás nélkül alakítottak őshonos fajokból álló erdővé.

Helyszín: Révfallu, Korcsina zsilip. Időpont: 9.00 óra. Túra hossza: 5 km, időtartama: 3 óra.

Résztvételi díj: 1000 Ft/fő.

Augusztus 14.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalat.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/377-3383.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpontok: 9.00 óra, 11.00 óra.

Program időtartama: 60 perc. Résztvételi díj: 600 Ft/fő.

Augusztus 16-25.: Bőköz Fesztivál

A Bőköz Fesztivál vendégei számára kínál élménydús és tartalmas kikapcsolódási lehetőséget a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpont. Hatalmas zöldterületén pihentető környezetben lehet ücsörögni, piknikezni, a gyerekek szaladgálhatnak, vagy a játszótéren tombolhatják ki magukat. A szabadidő tartalmas eltöltését tűzrakóhelyek, valamint kölcsönözhető sporteszközök és játékok segítik. A fesztivál idején a látogatóközpontban kerékpárkölcsönzésére is lehetőség nyílik! A látogatóközpontba a Bőköz Fesztivál idején (2024. augusztus 16-25. között) ingyenes a belépés!

Augusztus 16.: Gyógynövények réten és legelőn

A környezetünkben is megtalálható gyakoribb gyógyhatású, házilag is felhasználható növényeket ismerjük meg a túrán. A programot kiegészíti az Ős-Dráva Látogatóközpontban található gyógy-és fűszernövénykert bemutatása.

Gyülekező: Ős-Dráva Látogatóközpont, pénztár, 15.00.

A túra hossza 2 km, a program időtartama: 1,5 óra. A részvétel ingyenes.

Augusztus 17.: Magyar Pásztorkutya Terelőversenye

2024-ben újból megrendezésre kerül a régi magyar pásztorkutya fajták izgalmas megmérettetése.

A nap programjainak részletes ismertetése a <https://ddnp.hu> honlapon a rendezvényt megelőző napokban lesz olvasható.

Augusztus 18.: A Dráva élővilága kiállítás megtekintése szakvezetéssel

A Dráva múltját és jelenét feldolgozó kiállítás bemutatja a folyó földrajzát, információt nyújt a Dráva jellegzetes élőhelyeiről, jellemző állat- és növényfajairól, valamint a régi ormánsági életről és a helyi néphagyományokról.

*Időpontok: 10.00 és 11.00. Gyülekező: Ős-Dráva Látogatóközpont, pénztár.
A program időtartama: 45 perc.*

Augusztus 22.: Madárgyűrűzési bemutató

A hálóval befogott madarakat közelről lehet megtekinteni, miközben a program vezetője sok érdekességet mond el a madarokról, a madárgyűrűzés szerepéről, annak fontosságáról.
Kezdési időpont: 9.00. A program helyszíne a Dráva élővilága tanösvényen kialakított madárgyűrűző állomás, melyet a főépülettől kb. 2 kilométeres könnyű sétával lehet megközelíteni. Időtartam: 2 óra.

Augusztus 23.: Gyógynövények réten és legelőn

A környezetünkben is megtalálható gyakoribb gyógyhatású, házilag is felhasználható növényeket ismerjük meg a túrán. A programot kiegészíti az Ős-Dráva Látogatóközpontban található gyógy-és fűszernövénykert bemutatása.

*Gyülekező: Ős-Dráva Látogatóközpont, pénztár, 15.00.
A túra hossza 2 km, a program időtartama: 1,5 óra. A részvétel ingyenes.*

Augusztus 24.: Őshonos magyar háziállatok nyomában túra

A rövid gyalogos túra alkalmával az Ős-Dráva Látogatóközpont majorjában élő őshonos magyar háziállatok bemutatása történik meg, különös hangsúllyal a shagya-arab lovakra. A programot kiegészíti a lovak mozgásának futószáron való bemutatása, valamint a fogatoláshoz és a lovagláshoz használt lószerszámok ismertetése és a lovak felszerszámozása.

Gyülekező: Ős-Dráva Látogatóközpont, főépület, pénztár, 10.00. Túra hossza 2 km, időtartama 3 óra.

Augusztus 24.: Denevérest Abaligetén

Az esti program keretében a denevérek különleges és titkokkal körüllengett világát ismerhetik meg a látogatók szakavatott denevérkutató segítségével. Az Abaligeti-barlang bejárata előtti területen hálóval befogott denevéreket lehet közelről megnézni, ismerkedve a fajok egyedi jellemzőivel.

Helyszín: Abaligeti-barlang előtti terület, időpont: 20.00 óra. Ingyenes program.

Augusztus 29.: Megemlékezés a mohácsi csata 498. évfordulóján

Az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata helyszínén, Sátorhely határában elterülő emlékhely több mint 1700 katona végső nyughelye. Az évforduló napján a csatában elesett hősökre emlékezünk.

A megemlékezés kezdési időpontja és részletes programja az eseményt megelőző hetekben honlapunkon és hirdetőmelyeinkben lesz elérhető. Helyszín: Mohácsi Nemzeti Emlékhely

---

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas